

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.3 ขอบเขตการศึกษา	7
1.4 คำนิยามศัพท์	16
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
2.1 กรอบแนวความคิดในการศึกษา	19
2.2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัย	20
2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	20
2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	24
2.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	31
2.2.4 แนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	32
2.2.5 แนวคิดเกี่ยวกับระบบเหมืองฝายภูมิปัญญาการจัดการน้ำพื้นบ้าน	35
2.2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การถ่ายทอด องค์ความรู้ชุมชน และการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่แบบยั่งยืน	36
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	41
3.1 ข้อมูล และแหล่งข้อมูล	41
3.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	42

	หน้า
3.3 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	42
3.4 วิธีการเก็บข้อมูลและการรวบรวมข้อมูล	43
3.5 การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4 ผลการศึกษาข้อมูล	43
4.1 สภาพทั่วไป	45
4.2 บริบทชุมชน	45
4.3 ภูมิปัญญาชาวบ้านของหมู่บ้านห้วยอีค่างกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	49
4.4 การประยุกต์ภูมิปัญญาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝาย	52
4.5 การศึกษาถึงความพร้อมและศักยภาพของหมู่บ้านห้วยอีค่าง	53
4.6 ข้อเสนอเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำการท่องเที่ยว เชิงเกษตรในระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้าน	60
4.7 ศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน ห้วยอีค่าง และพื้นที่ใกล้เคียง	68
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
5.1 สรุปผลการวิจัย	74
5.2 อภิปรายผล	81
5.3 ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัย	95
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักในกลุ่มต่าง ๆ	97
ภาคผนวก ค บทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก	120
ภาคผนวก ง รูปภาพประกอบการศึกษาวิจัยแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่ตำบลแม่วิน และหมู่บ้านห้วยอีค่าง	132
ภาคผนวก จ ตัวอย่างรายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายหมู่บ้าน ห้วยอีค่าง	148
ประวัติผู้เขียน	151

สารบัญภาพ

		หน้า
แผนภาพที่ 1	การหมุนเวียนของน้ำ	50
แผนภาพที่ 2	แผนที่อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	69
แผนภาพที่ 3	แผนที่และเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรหมู่บ้านห้วยอีค่าง	70
แผนภาพที่ 4	แผนที่และสถานที่ท่องเที่ยวตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	71
รูปภาพที่ 1-2	การเดินทางจากตัวเมืองเชียงใหม่สู่อำเภอแม่วาง(ตำบลแม่วิน) ด้วยเส้นทางหมายเลข 108 และ 1013	133
รูปภาพที่ 3-4	ทัศนียภาพระหว่างการเดินทางสู่อำเภอแม่วางจะเป็น การทำเกษตรกรรม(ที่ราบระหว่างหุบเขา)	134
รูปภาพที่ 5-7	ที่ว่าการอำเภอแม่วางกับการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีเกี่ยวกับ ข้อมูลท้องถิ่นและการร่วมรณรงค์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	135
รูปภาพที่ 8-9	ทัศนียภาพของฝายน้ำล้นในลำน้ำแม่วางกับภาพของธรรมชาติ ในเขตของอบต.แม่วิน	136
รูปภาพที่ 10-11	การที่ช่างชมทัศนียภาพความอุดมสมบูรณ์ของป่า และชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้ง ที่บริเวณปางช้างแม่วิน	137
รูปภาพที่ 12-13	การล่องแพเริ่มต้นที่บริเวณสวนป่าสันป่าตอง (หมู่ที่ 9 บ้านสบวิน ต.แม่วิน) ระยะทางประมาณ 3.50 กิโลเมตร ใช้เวลา 1.40 ชั่วโมง	138
รูปภาพที่ 14-15	ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่และน้ำตกแม่วางอันสวยงามที่หมู่บ้านแม่สะป๊อก	139
รูปภาพที่ 16-17	ที่ความสูงประมาณ 900 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง เราจะพบกับป่าสนเขา และทิวทัศน์ของเทือกเขาดอยอินทนนท์	140
รูปภาพที่ 18	บริเวณถนนทางเข้าหมู่บ้านห้วยอีค่าง หมู่ที่ 1 ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	141
รูปภาพที่ 19	ลักษณะการสร้างบ้านของกะเหรี่ยงสะกอ	141

	หน้า
รูปภาพที่ 20-21	การทอผ้าด้วยมือ(Back Strap)ของกะเหรี่ยง 142
รูปภาพที่ 22-24	การทำเกษตรกรรมแบบขั้นบันไดและเรือนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ โดยใช้ระบบการทำเหมืองฝายแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน 143
รูปภาพที่ 25-26	เส้นทางศึกษาธรรมชาติในรูปแบบ Walking Trail บริเวณลำเหมือง และฝายการศึกษาความเชื่อของชาวบ้านกับการเกษตร 144
รูปภาพที่ 27-28	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับ วัฒนธรรม ความเชื่อและพิธี กรรมของชาวบ้าน กับการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ 145
รูปภาพที่ 29-30	ทัศนียภาพบริเวณรอบๆ หมู่บ้านและการทำเกษตรกรรมแบบ ภูมิปัญญาชาวบ้าน 146
รูปภาพที่ 31	ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้จากหมู่บ้านต่างๆ ได้นำมาเปิดเป็นร้าน จำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว ประมาณ 2 ร้าน ตั้งอยู่ที่หมู่ 6 บ้านแม่มูด 147